

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

POLSKIEGO TOWARZYSTWA OCHRONY PTAKÓW
z siedzibą w Białowieży ul. Mostowa 25

za 2018 rok

Sprawozdanie zostało sporządzone w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 maja 2001 roku, w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności fundacji (DZ.U.01.50.529).

1. INFORMACJE PODSTAWOWE

Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (zwane dalej PTOB) z siedzibą w Białowieży, ul. Mostowa 25, zostało zarejestrowane w Rejestrze Stowarzyszeń, Sądu Rejonowego w Białymstoku XII Wydziału Gospodarczego KRS pod numerem 0000082995.

REGON 050040006

NIP 543-11-81-345

Wg stanu na dzień 01 stycznia 2018 roku:

W wyniku Walnego Zgromadzenia Członków z 27 października 2018 r. wyłoniono następujący skład Zarządu PTOB:

Zarząd PTOB:	Imię i nazwisko
Prezes	Edyta Kapowicz
Wiceprezes	Miszo Kocew
Członek Zarządu	Jadwiga Falkowska
Członek Zarządu	Andrzej Gabiński
Członek Zarządu	Dominik Krupiński
Członek Zarządu	Sebastian Menderski
Członek Zarządu	Adam Michał Zbyryt

Walne Zgromadzenie Członków z 27 października 2018 r. uchwaliło zmiany w Statucie PTOB, obowiązujące zapisy dotyczące celów Towarzystwa brzmią następująco:

Celem PTOB jest ochrona dziedzictwa przyrodniczego, w szczególności:

1. Ochrona ptaków i ich siedlisk.
2. Poznawanie stanu i obserwowanie zmian awifauny.
3. Szerzenie wiedzy na temat ptaków, zagrożeń ich bytowania i możliwości ochrony.

Cele powyższe PTOB osiąga przez:

- Podejmowanie i uczestniczenie w działaniach prawnych chroniących przyrodę, a zwłaszcza ptaki, miejsca ich występowania i wszelkie niezbędne im do życia elementy środowiska przyrodniczego.
- Sprawowanie nadzoru i zarządzanie prawnymi formami ochrony przyrody.
- Ochronę czynną rozumianą m.in. jako:
 - a) zabezpieczanie, konserwację i budowę miejsc lęgowych,
 - b) zabezpieczanie i kształtowanie lęgowisk, żerowisk, noclegowisk oraz innych miejsc występowania ptaków,

- c) zabezpieczanie i kształtowanie miejsc i siedlisk w których występują gatunki fauny i flory stanowiące pokarm ptaków lub wpływające w inny sposób na populacje ptaków lęgowych i wędrownych,
- d) wykupywanie i wydzierżawianie gruntów stanowiących lęgowiska, żerowiska, noclegowiska i inne miejsca występowania ptaków,
- e) prowadzenie gospodarstw: rolnego, rybackiego i leśnego,
- f) możliwość refundowania właścicielom, dzierżawcom i użytkownikom nieruchomości strat wynikających z:
 - gniazdowania i żerowania ptaków,
 - użytkowania przez nich gruntów w sposób zgodny z zaleceniami PTOP.
- Edukację i udział w tworzeniu naukowych podstaw ochrony przyrody ze szczególnym uwzględnieniem ptaków oraz ich siedlisk realizowane m.in. poprzez:
 - g) monitoring, badania naukowe i gromadzenie dokumentacji,
 - h) organizowanie i uczestniczenie w spotkaniach, warsztatach, konferencjach i szkoleniach,
 - i) prowadzenie lekcji, zajęć szkolnych i obozów,
 - j) promowanie i upowszechnianie wiedzy.
- Upowszechnianie zasad zrównoważonego rozwoju ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju obszarów wiejskich.
- Współpracę z instytucjami oraz osobami prawnymi i fizycznymi, które wyrażą chęć wspólnej realizacji celów PTOP.
- Powoływanie fundacji.
- Zatrudnianie osób fizycznych.
- Prowadzenie działalności gospodarczej, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, wyłącznie jako działalności dodatkowej.

Powyższe zmiany zostały zarejestrowane przez Sąd Rejonowy w Białymstoku, XII Wydział Gospodarczy KRS postanowieniem z dnia 15.11.2018 r.

2. ZASADY, FORMY I ZAKRES DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ

Działalność statutowa PTOP w 2018 roku była prowadzona poprzez realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony siedlisk ptaków, prowadzenie gospodarstwa rolnego, dzierżawę nieruchomości przyrodniczo cennych, wykonywanie badań, opracowań i ekspertyz przyrodniczych, edukację dzieci i młodzieży w szkołach oraz szeroko rozumianego społeczeństwa w Stacjach Terenowych PTOP w Żywkowie (woj. warmińsko-mazurskie) oraz Białowieży i Kalitniku (woj. podlaskie), współpracę z organami administracji rządowej, samorządowej i leśnej, a także doradztwo w zakresie działalności i inwestycji środowiskowych mających wpływ na ptaki i ich siedliska.

Działania realizowane w 2018 roku:

- ***Podejmowanie i uczestniczenie w działaniach prawnych chroniących ptaki, miejsca ich występowania i wszelkie niezbędne im do życia elementy środowiska przyrodniczego.***
 - a) uczestnictwo z udziałem prawnika zatrudnionego przez PTOP w sądowym postępowaniu dotyczącym zniszczenia kolonii lęgowej brzegówek koło Tykocina,
 - b) uczestnictwo w postępowaniu administracyjnym w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie hotelu wraz z infrastrukturą towarzyszącą realizowanego na działce o nr ewid. 866 położonej w obrębie Zastawa-Krzyże w gm. Białowieża,

- c) uczestnictwo w postępowaniu administracyjnym w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie fermy trzody chlewnej w miejscowości Pańska Wola (gm. Wydminy),
- d) zgłoszenie nowych stanowisk ptaków strefowych wykrytych na obszarach Natura 2000 Ostoja Warmińska, Puszcza Napiwodzko-Ramucka, Puszcza Knyszyńska i Puszcza Białowieska do RDOŚ w Olsztynie i w Białymstoku w celu ustanowienia strefy ochrony (łącznie 93 stanowiska),
- e) zgłoszenie likwidacji stref ochrony z uwagi na opuszczenie stanowisk ptaków strefowych na obszarach Natura 2000 Ostoja Warmińska, Puszcza Napiwodzko-Ramucka i Puszcza Białowieska do RDOŚ w Olsztynie i Białymstoku (łącznie 26 stanowisk).

Działalność zlecona związana z opracowywaniem raportów oddziaływania na środowisko w zakresie awifauny:

- a) brak.

Inne działania zlecone:

- a) nadzór przyrodniczy nad inwestycją budowy przedłużenia ul. Sitarskiej w Białymstoku,
- b) nadzór przyrodniczy nad budową tunelów pod torami i przebudową ul. Klepackiej

Sprawowanie nadzoru i zarządzanie prawnymi formami ochrony przyrody.

- a) dzierżawa od Mazurskiego Parku Krajobrazowego 30,00 ha gruntów na terenie użytku ekologicznego „Sątopy-Samulewo” oraz wykonywanie zabiegów ochronnych,
- b) dzierżawa 33,28 ha gruntów od Gminy Białowieża w dolinie rzeki Narewka zlokalizowanych na terenie Natura 2000 Puszcza Białowieska oraz wykonywanie zabiegów ochronnych,
- c) dzierżawa 18,44 ha gruntów od osób prywatnych na terenie Natura 2000 Puszcza Knyszyńska celem kształtowania żerowisk orlika krzykliwego.

– ***Ochronę czynną ptaków, ich lęgowisk, żerowisk, miejsc koncentracji w trakcie wiosennej i jesiennej migracji oraz miejsc zimowania:***

- a) rehabilitacja i wypuszczanie na wolność po udzieleniu pomocy weterynaryjnej osłabionych ptaków oraz przekazywanie do specjalistycznych ośrodków rannych ptaków dostarczonych do Sekretariatu PTOP w Białymstoku,
- b) transport rannych bocianów z obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska do ośrodka rehabilitacji w Bukwałdzie.
- c) realizacja projektów:

WOJ. WARMIŃSKO – MAZURSKIE

„Ochrona wybranych gatunków ptaków strefowych na 4 obszarach Natura 2000 w północno – wschodniej Polsce”

Termin realizacji: od 01.01 – 31.12.2018

Finansowanie projektu: Unia Europejska w ramach Funduszu Spójności, działanie: Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna, oś priorytetowa: Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (Instytucja wdrażająca CKPŚ), Vogelschutz-Komitee e.V. oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Olsztynie i w Białymstoku.

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- przygotowywanie dokumentacji przetargowej,
- uzyskanie brakujących decyzji administracyjnych na budowę oczek wodnych i zastawek,
- odtworzenie 3 ha łąk stanowiących żerowisko orlika krzykliwego,
- zakup 11 szt. bydła rasy polska czerwona,
- remont ogrodzeń wokół pastwisk w Żywkowie,
- założenie 3 nadajników telemetrycznych na orliki krzykliwe,
- przeprowadzenie monitoringu stref w 4 obszarach Natura 2000 - drugi sezon, w tym poszukiwanie nowych stanowisk ptaków strefowych objętych projektem,
- ekspertyza ichtiologiczna cieków Puszczy Białowieskiej i Knyszyńskiej,
- badanie składu pokarmowego piskląt bociana czarnego w Puszczy Białowieskiej i Knyszyńskiej,
- budowa 5 platform gniazdowych dla bociana czarnego,
- budowa 12 oczek wodnych i 2 zastawek piętrzących wodę w Kalitniku, Downiewie, Wojciechach i Żywkowie-Toprznach
- działania edukacyjno-promocyjne: wykonanie diaporamy, wydanie kalendarzy na rok 2019 (1000 egz.), zajęcia edukacyjne w szkołach,

Kampania „Ratuj Kwiecewo”

Termin realizacji: od 01.01. - 31.12.2018

Finansowanie projektu: środki własne

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- prowadzenie strony internetowej www.ratujkwiecewo.pl,
- zbiórka środków finansowych na wykup gruntów na terenie Ostoi,
- bieżące uzgodnienia z lokalną społecznością

Ochrona rybitw na Warmii i Mazurach

Termin realizacji: od 01.01- 31.10.2018

Finansowanie projektu: środki własne

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- monitoring populacji rybitw gnieźdzących się na wybudowanych wyspach i przymach,
- ręczne koszenia wybudowanych wysp.

WOJ. PODLASKIE

„Ochrona bociana białego w dolinach rzecznych wschodniej Polski”

Termin realizacji: od 01.01 - 31.12.2018

Finansowanie projektu: Komisję Europejską z Instrumentu Finansowego dla Środowiska LIFE oraz Vogelschutz-Komitee e.V., środki własne.

Zadania wykonane w ramach powyższego projektu w okresie sprawozdawczości to:

- przeniesienie zagrożonych gniazd bociana białego na 184 nowe słupy z platformami pod gniazda i 3 platformy dachowe,
- montaż 109 sztuk zabezpieczeń na dachy, kominy i słupy energetyczne w starych i konfliktowych lokalizacjach po przeniesieniu gniazd bocianich,
- zabezpieczenie 16 gniazd przy pomocy podnośnika,
- zakup i przekazanie do PGE Dystrybucja 60 szt. zabezpieczeń z przeznaczeniem do montażu na słupach linii elektroenergetycznych po przeniesieniu gniazda w bezkonfliktową lokalizację,
- zakup i przekazanie do montażu do PGE Dystrybucja 270 kompletów urządzeń izolujących ptaki od niebezpiecznych słupów,

- montaż 71 znaczników typu FireFly na linii wysokiego napięcia (110 kV) w dolinie rzeki Narew (okolice BbPN),
- zakup i przekazanie do montażu do PGE Dystrybucja znaczników typu FireFly do zabezpieczenia kolejnych 3 odcinków linii 110 kV,
- wykonanie działań promocyjno – edukacyjnych: przeprowadzenie 5 spotkań z mieszkańcami terenów objętych projektem pn. „busłowe łapy”, dodruk poradnika dla weterynarzy, druk kalendarza o tematyce bocianie na 2019 r., wykonanie i montaż 15 tablic informacyjno-edukacyjnych, wykonanie instrukcji postępowania z bocianami w formie tabliczki, transmisja z gniazda bociana białego w miejscowości Rakowo-Czachy, udział w Międzynarodowym Kongresie Ornitologicznym w Vancouver,
- opracowanie bazy danych GIS gniazd bociana białego i uruchomienie prezentującej ją webmapy,
- przeprowadzenie monitoringu sukcesu lęgowego bociana na terenie 9 obszarów Natura 2000 wraz z porównaniem dwóch metod liczenia: klasyczna vs. dron na wybranych gniazdach, rozszerzonego o monitoring par gniazdujących przy granicy z obszarami Natura 2000 do 500 m,
- wytypowanie elementów sieci elektroenergetycznej do zabezpieczenia,
- przeprowadzenie monitoringu skuteczności oznakowania linii wysokiego napięcia (110 kV) przy pomocy radaru ornitologicznego (kontrola przed montażem zabezpieczeń),
- zakup: 2 lunet i 1 aparatu fotograficznego przez Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi,
- prowadzenie oceny wpływu społeczno – gospodarczego planowanych działań na lokalną gospodarkę i społeczeństwo,
- rozpoczęcie monitoringu usług ekosystemowych,
- doposażenie ośrodków rehabilitacji ptaków w Biebrzańskim Parku Narodowy i Łomżyńskim Parku Krajobrazowym Doliny Narwi, zakończenie remontu ośrodka ŁPKDN,
- założenie 5 nadajników satelitarnych i 12 obrączek na zrehabilitowane bociany,
- tworzenie sieci z innymi projektami – wyjazd studyjny,
- promocja projektu w mediach.

„Czynna ochrona dubelta na terenie torfowisk i dolin rzecznych w obszarze specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Puszcza Knyszyńska (PLB200003)”, nr umowy: PO-IS.02.04.00-00-0031/16

Termin realizacji 01.01 - 31.12.2018

Finansowanie projektu: Unia Europejska ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (Instytucja wdrażająca - CKPŚ), dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku, środki własne.

Zadania wykonane w ramach projektu:

- opracowywanie dokumentacji technicznej oraz prowadzenie postępowań administracyjnych dotyczących budowy/remontu 23 szt. przepustów, remontu drogi gruntowej na dł. 3 400 mb, zasypania 2 200 mb rowów melioracyjnych i budowy wodopoju dla koników polskich (gmina Gródek, gmina Michałowo),
- wykonanie ogrodzenia drewnianego na działce 1777/4, obręb Gródek, gmina Gródek o łącznej dł. 2233 mb. wraz z budową drewnianej odłowni dla koni o łącznej dł. 70 mb.,
- zakup elementów do ogrodzenia elektrycznego (plecionka – 4480 mb., izolatory – 500 szt., uchwyty bramowe z wbudowaną sprężyną – 8 szt.)
- montaż, konserwacja i demontaż ogrodzenia elektrycznego, konserwacja powierzchni pod ogrodzeniem na działkach 1779/18 i 1779/19, obręb Gródek, gmina Gródek

- zakup loggerów temperaturowych (20 szt.),
- wykonanie monitoringu sukcesu gniazdowego ptaków siewkowych,
- redukcja drapieżników poprzez ich odstrzał (lis, jenot, kuna),
- redukcja drapieżników poprzez ich odłów (norka amerykańska),
- rozpoznanie stanu populacji dubelta i siedlisk jego występowania na terenie projektu,
- wykonanie monitoringu wraz z raportem dotyczącym zmian warunków hydrologicznych na terenie realizacji inwestycji budowlanych,
- zakup loggerów GPS (5 szt.),
- wyłonienie wykonawcy do budowy 11 szt. przepustów, remontu dróg na dł 3400 mb., budowy/remontu 12 szt. urządzeń piętrzących, likwidacji rowów na dł 2200 mb., budowy oczka wodnego,
- wyłonienie wykonawcy odpowiedzialnego za nadzór inwestorski,
- budowa oczka wodnego stanowiącego wodopój dla koników polskich na działce 1777/4, obręb Gródek, gmina Gródek,
- likwidacja rowów melioracyjnych na dł. 1 810 mb i konserwacja rowów na dł. 850 mb (działki nr 1779/19, 1779/20, 1779/21, 1779/14, 1779/22 obręb Gródek, gmina Gródek),
- wyłonienie wykonawcy do realizacji usługi cateringowej podczas 5 obozów dla wolontariuszy,
- wyłonienie wykonawcy do opracowania konspektów dydaktycznych dla szkół podstawowych,
- organizacja 5 workcampów dla wolontariuszy w Stacji Terenowej PTOP w Kalitniku,
- udział 2 pracowników PTOP w szkoleniu QGIS,
- koordynacja strony internetowej projektu,
- wybór prawnika do przygotowywania dokumentacji przetargowej projektu (uzupełnienie),

„Ochrona ptaków wodno-błotnych w Dolinie Górnej Narwi PLB200007”

Termin realizacji: od 01.01.2018 do 31.12.2018

Finansowanie projektu: Unia Europejska ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko (Instytucja wdrażająca CKPŚ), środki własne.

Zadania wykonane w ramach powyższego projektu w okresie sprawozdawczości to:

- utrzymanie zatrudnienia prawnika (na podstawie umowy zlecenia),
- zatrudnienie pracownika terenowego (na okres od maja do października),
- zakończenie i odbiór inwestycji: remont drogi dojazdowej na pastwisko na działce 941, obręb Trześcianka, gmina Narew,
- zakończenie i odbiór inwestycji: remont drogi dojazdowej na pastwisko na działce 1214/1, obręb Ploski, gmina Bielsk Podlaski,
- wykonanie dokumentacji formalno-prawnej budowy wiat – uzyskanie pozwoleń na budowę,
- wykonanie dokumentacji formalno-prawnej remontu drogi na działkach nr 1033 i 864, obręb Trześcianka, gmina Narew,
- zakup przyczepki do przewozu ciągnika jednoosiowego z kosiarką bijakową,
- zakup aparatu cyfrowego,
- zakup namiotu wystawowego z nadrukami,
- udział w wydarzeniach kulturalnych – stoisko promujące projekty,
- organizacja dwóch wycieczek Doliną Górnej Narwi (07 kwietnia i 26 maja),

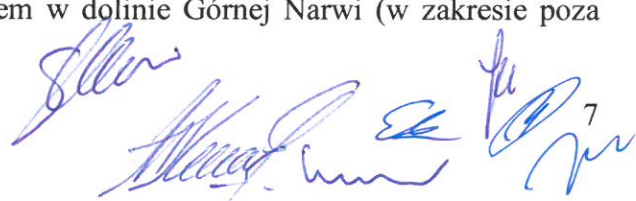
- zakup licencji do 30 zdjęć przedstawiających wybrane gatunki ptaków, ssaków, płazów
- zlecenie wykonania 70 zdjęć na terenie obszaru projektu przedstawiających Dolinę Górnej Narwi, wypas zwierząt, infrastrukturę i inne działania realizowane w projekcie,
- zatwierdzenie raportu końcowego monitoringu gatunków wskazanych w PZO na całym obszarze Natura 2000,
- zatwierdzenie raportu częściowego monitoringu ornitologicznego na powierzchniach wypasowych (za rok 2018),
- wykonanie nowych i remont istniejących ogrodzeń na 4 kwaterach (łącznie 11 965,00 metrów),
- zatwierdzenie raportu częściowego monitoringu hydrologicznego (za rok 2018),
- prowadzenie wypasu na 217 ha (wyłonienie wykonawców na transport koni na i z pastwisk) we współpracy z prywatnymi hodowcami (Jacek Mojski, p. Bagińscy – polska czerwona krowa, Krzysztof Chmielewski – koniki polskie, Wojciech Syguła – koniki polskie, Izabela Flisiak – koniki polskie, Krzysztof Kaweczyński – koniki polskie) oraz Stacją Badawczą PAN w Popielnie (koniki polskie),
- wyłonienie wykonawcy budowy 3 wiat,
- wyłonienie wykonawcy dokumentacji formalno-prawnej na budowę 6 brodów.

Wszystkie wyżej opisane projekty zawierały zadania:

- prowadzenie rozliczeń, składanie sprawozdań finansowych,
- bieżące uzgodnienia, uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń, prowadzenie korespondencji.

Opracowanie i złożenie wniosków o dotację:

- CKPŚ - Konkurs nr 2.4.1/1/2018, nr projektu: **POIS.02.04.00-00-0030/18**
Tytuł projektu: „Czynna ochrona głuszca na terenie ostoi Kuriańskie Bagno położonej w obszarze specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Puszcza Augustowska PLB200002”.
Wniosek nie będzie realizowany.
 - CKPŚ - Konkurs nr 2.4.1/1/2018, nr projektu: **POIS.02.04.00-00-0023/18**
Tytuł projektu: „Ochrona rybitw i mew w północno-wschodniej Polsce”
Wniosek otrzymał dofinansowanie.
- **prowadzenie gospodarstw: rolnego, rybackiego i leśnego,**
- a) prowadzenie zabiegów ochronnych poprzez użytkowanie rolnicze ok. 1020 ha gruntów stanowiących własność PTOP oraz dzierżawionych, przy wykorzystaniu dopłat obszarowych i z tytułu realizacji programu rolnośrodowiskowo-klimatycznego:
 - przygotowanie wniosków do ARiMR,
 - zlecenie koszeń,
 - wyznaczanie i okazywanie powierzchni,
 - odbiór prac,
 - zagospodarowanie biomasy;
 - b) prowadzenie gospodarstwa rolnego z hodowlą polskiej czerwonej krowy w Żywkowie (woj. warmińsko-mazurskie) tj. w największej kolonii lęgowej bociana białego w Polsce, w tym: utrzymanie łąk i pastwisk: włokowanie, bronowanie, koszenie, wykaszanie niedojadów oraz naprawa ogrodzeń, ogłowienie wierzb, przycięcie drzew owocowych;
 - c) prowadzenie gospodarstwa rolnego z wypasem w dolinie Górnej Narwi (w zakresie poza projektem CKPŚ), w tym:

- współpraca z hodowcami bydła w Puchałach i Janowie,
- prowadzenie wypasu na powierzchni ok. 60 ha i współpraca z hodowcą krowy polskie czerwonej,
- d) prowadzenie gospodarstwa rolnego z hodowlą konika polskiego w Kalitniku (woj. podlaskie), w tym:
 - zimowe karmienie (55 koni zima 2017/2018, 86 koni zima 2018/2019) i naprawa ogrodzeń, pojenie (w tym wykopanie jednego wodopoju),
 - bieżąca obsługa weterynaryjna, dwukrotne odrobaczanie, leczenie i korekty kopyt,
 - bieżąca praca z końmi w celu ich bezpiecznej obsługi,
 - współpraca z Wojewódzkim Związkiem Hodowców Koni w Białymstoku w zakresie przygotowywania dokumentów (w tym do dopłat), wydawania paszportów i licencji, opisu źrebiąt,
 - udział 15 klaczy w Programie Ochrony Zasobów Genetycznych,
 - przygotowywanie 8 koni (Nama, Tajka, Orka, Lecicha, Teska, Ninecja, Nasturcja, Nantanka NB) do licencji służącej wpisaniu klaczy do Księgi Hodowlanej Konika Polskiego,
 - przeprowadzenie tzw. próby dzielności 6 klaczy (Narnia P, Tajka, Orka, Jagoda, Orbita, Karmella) stanowiącej wymóg realizacji Programu Ochrony Zasobów Genetycznych,
 - prowadzenie wypasu poza Kalitnikiem na pastwiskach w: Gródku, Białowieży i Ancutach, Koźlikach, Trześciance;
 - współpraca z hodowcami koników polskich w Downiewie (3 konie), Ancutach (średnio 6 koni), Supraśl kolonia Dębownik (3 konie, tu zakończono współpracę w styczniu 2018, konie przewieziono do Kalitnika),
 - wymiana ogiera hodowanego w Ancutach z Nubis na Tors,
 - organizacja szkoleń z obsługi koni dla pracowników i wolontariuszy;
 - udział w projekcie badawczym dotyczącym konika polskiego realizowanym przez Instytut Zootechniki PIB w Balicach,
 - organizacja wolontariatu i prac społecznych w oparciu o Zespół Roboczy PTOP ds. hodowli konika polskiego,
 - prowadzenie bloga „Zespół Roboczy ds. hodowli koników polskich (<http://konikipolskie.wix.com/ptop>)” oraz strony FB „Konik polski – hodowla Polskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków”.

- edukację i udział w tworzeniu naukowych podstaw ochrony przyrody ze szczególnym uwzględnieniem ptaków oraz ich siedlisk realizowaną poza wyżej opisanymi projektami:

- a) monitoring, badania naukowe i gromadzenie dokumentacji:
- inwentaryzacja kolonii czapli białej z wykorzystaniem drona na obszarze woj. podlaskiego (Biebrzański PN, jez. Gaładuś), warmińsko-mazurskiego (jez. Kruklin, jez. Gołdopiwo, Gudniki) i lubelskiego (Dubienka, Łaszczów, Poleski PN),
 - badanie sukcesu lęgowego czapli białej we wschodniej Polsce z wykorzystaniem drona,
 - badanie sukcesu lęgowego czapli siwej we wschodniej Polsce z wykorzystaniem drona,
 - badanie sukcesu lęgowego gawrona z wykorzystaniem drona,
 - badanie dynamiki rozwoju kolonii czapli siwej z wykorzystaniem drona,
 - obrączkowanie piskląt bociana białego kolorowymi obrączkami (zielone) w kolonii w Żywkowie,
 - statystyczna analiza danych zależności czasu żerowania bocianów od elementów środowiska w kolonii lęgowej bocianów w Żywkowie,
 - monitoring kolonii gawrona w Białymstoku (9 rok),
 - monitoring sukcesu lęgowego bociana białego z wykorzystaniem drona,

- inwentaryzacja bociana białego i monitoring sukcesu lęgowego na 9 obszarach Natura 2000 (ok. 2500 gniazd),
- recenzowanie artykułów naukowych, np. dla czasopisma „Ptaki Śląska”,
- badania telemetryczne orlików krzykliwych w Ostoi Warmińskiej, Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej, Puszczy Knyszyńskiej, Puszczy Białowieskiej,
- badania nad barwnymi aberracjami u ptaków,
- badania nad „sołtysami” krzyżówek,
- badania nad wagą gniazd bociana białego,
- badania grzybów zasiedlających gniazda bociana białego,
- publikacja prac przez pracowników pod afiliacją PTOP:

Naukowe:

1. **Zbyryt A.**, Bubnicki W.J., Kuijper P.J.D., Dehnhard M., Churski M., Schmidt K. 2018. Do wild ungulates experience higher stress with humans than with large carnivores? Behavioral Ecology: 1–12. doi:10.1093/beheco/arx142
2. **Zbyryt A.**, Oleksa A. 2018. The first observation of obligate saproxylic chafer larvae inside white stork *Ciconia ciconia* nest. Journal of Insect Conservation. <https://doi.org/10.1007/s10841-018-0106-4>
3. Tryjanowski P. Grzywaczewski G., **Zbyryt A.** 2018. Foraging of White Stork *Ciconia ciconia* in Forests – The Heritage of an Ancient Behaviour? Polish Journal of Ecology 66: 250–257.
4. **Zbyryt A.** 2018. Oddziaływanie dronów na ptaki oraz ich zastosowanie w badaniach ornitologicznych i ochronie. Ornis Polonica 59: 56–70.
5. **Zbyryt A.**, Czastkiewicz D., **Menderski S.**, Szymkiewicz M. 2018. Populacja lęgowa gawrona *Corvus frugilegus* na Warmii i Mazurach. Ornis Polonica 59: 171–182.
6. **Zbyryt A.** 2018. Zdjęcia satelitarne jako użyteczne narzędzie do wykrywania kolonii czapli białych *Ardea alba* na przykładzie Biebrzańskiego Parku Narodowego. Parki Narodowe i Rezerваты Przyrody 37: 77–84.
7. Michalczuk J., Cymbała R., Kobylas T., Gargoła W., **Zbyryt A.** 2018. Gniazdowanie czapli białej *Ardea alba* i czapli siwej *Ardea cinerea* na stawach w Łaszczowie. Ptaki Podkarpacia 14: 115–117.

Popularnonaukowe:

1. **Zbyryt A.** 2018. Zieleń przyjazna ptakom. Ptaki Polski 48: 30–34.
2. **Zbyryt A.** 2018. Ochrona bociana białego w północno-wschodniej Polsce. Ptaki. Kwartalnik Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków 97: 18–21.

Łączna liczba punktów za publikację określone przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego: 106.

- b) organizowanie i uczestniczenie w spotkaniach, warsztatach, konferencjach i szkoleniach:
- organizacja wraz z Instytutem Biologii Uniwersytetu w Białymstoku cyklu 4 spotkań „PO-POŁUDNIOWA KAWKA Z MLEKIEM”, w trakcie której ogłoszono 6 prezentacji:
 - Ochrona wizerunku w świecie ptaków - przepisy prawne,
 - Zimowanie ptaków w Polsce,

- Dokarmianie ptaków - kontrowersje, zasady, korzyści,
 - Dlaczego ptaki osiedlają się w miastach?,
 - Na ptaki do miasta,
 - Czy obserwowanie ptaków może im szkodzić?
 - organizowanie i koordynowanie czynów społecznych/workcampów dla wolontariuszy w Stacji terenowej PTOPI w Kalitniku, Białowieży i Żywkowie,
 - członkostwo i udział w pracach Komitetu ds. zderzeń statków powietrznych ze zwierzętami,
 - udział w Międzynarodowym Kongresie Ornitologicznym w Vancouver i prezentacja posteru o wadze gniazd bociana białego i praktycznego wykorzystania tej wiedzy: „The height and volume of the White Stork *Ciconia ciconia* nest predicts its weight: implication for conservation”,
 - wygłoszenie prezentacji pn. „Ochrona wybranych gatunków ptaków strefowych na 4 obszarach Natura 2000 w północno – wschodniej Polsce – wyniki pierwszego sezonu prac” oraz „Od nieznannej wsi do bocianiejskiej sławy, czyli historia bocianiejskiej wsi Żywkowo” – na XXVI Zjeździe Ornitologów Warmii i Mazur w dniu 23.02.2018 r.,
- c) promowanie i upowszechnianie wiedzy:
- organizacja 1 wycieczki ornitologicznej nad Biebrzę,
 - prowadzenie zajęć z dziećmi w żłobku, przedszkolach i szkołach podstawowych, Uniwersyteckim Dziecięcym Szpitalu Klinicznym,
 - prowadzenie zajęć z osobami dorosłymi w Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku, Miejskim Ośrodku Doradztwa Metodycznego w Białymstoku,
 - patronat nad konkursami ornitologicznymi organizowanymi w przedszkolach i w szkołach podstawowych w Białymstoku i w kraju (Kłobuck),
 - wsparcie udziału członkiń PTOPI w Rajdzie Ptasiarzy 2018,
 - organizacja zjazdu członków PTOPI i sympatyków ptaków w Białowieży,
 - wydanie Biuletynu Informacyjnego PTOPI,
 - organizacja akcji wolontariackiej „Sadzenie żywokołów” w Likusach,
 - prowadzenie w Stacji Terenowej PTOPI ogrodu kwiatowego dla owadów,
 - przeprowadzenie zajęć dla grup szkolnych i innych w stacji terenowej w Żywkowie,
 - prowadzenie stron internetowych www.ptop.org.pl oraz www.ratujkwiecewo.pl promujących ptaki oraz ideę ich ochrony,
 - prowadzenie witryn PTOPI, Bociania Wieś Żywkowo, Ratuj Kwiecewo, Konik polski - hodowla Polskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków, Kalitnik – Stacja Terenowa PTOPI na portalu społecznościowym Facebook,
 - prowadzenie blogu nt. prowadzonej przez PTOPI hodowli konika polskiego <http://konikipolskie.wix.com/ptop>,
 - współpraca z mediami lokalnymi i ogólnopolskimi, np. z: PAP, Gazetą Wyborczą, Kurierem Porannym, Współczesną, Radiem Białystok, Radiem 5, TVN, TVN24, TVP Białystok, TVP Olsztyn, Radiem Olsztyn, Polsat, Polsat News i wieloma lokalnymi portalami informacyjnymi;
 - udział w 8 Białostockim Tygodniu Czytania Dzieciom w przedszkolach i szkołach połączonym z promocją Towarzystwa i działań realizowanych przez nas na rzecz ochrony ptaków,
 - działalność Zespołu Roboczego ds. hodowli konika polskiego poprzez organizację wolontariatu i szkolenia osób pracujących z końmi.
- d) realizacja projektów:

Centrum Edukacyjno - Informacyjne w Żywkowie

Termin realizacji: 01.05-30.09.2018

Finansowanie projektu: środki własne

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- prowadzenie punktu informacji przyrodniczej.
- **współpracę z instytucjami oraz osobami prawnymi i fizycznymi, które wyrażą chęć wspólnej realizacji celów PTOB:**
 - a) Uniwersytet w Białymstoku,
 - b) Uniwersytet Rolniczy w Krakowie,
 - c) Uniwersytet Wrocławski,
 - d) Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie,
 - e) Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN,
 - f) Uniwersytet Gdański,
 - g) Instytut Zootechniki (Państwowy Instytut Badawczy),
 - h) Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu,
 - i) Instytut Biologii Ssaków PAN,
 - j) Biebrzański Park Narodowy,
 - k) TP Bocian,
 - l) TP Dubelt,
 - m) Muzeum Przyrodnicze w Bytomiu,
 - n) Komitet Ochrony Orłów,
 - o) Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi,
 - p) Górnośląskie Koło Ornitologiczne.
 - q) Polski Związek Hodowców Koni,
 - r) Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN,

3.

Działalności gospodarczej Towarzystwo nie prowadzi.

4.

Przeciętne zatrudnienie w roku 2018 wyniosło 14 osób zatrudnionych na umowę o pracę, w tym: dyrektor Sekretariatu PTOB, księgowa oraz kierownicy projektów, zarządcy, asystenci i pracownicy techniczni.

Wypłacono gratyfikacje jubileuszową pracownikom Annie Suchowolec i Dominice Piotrowskiej w związku z 10-leciem pracy w PTOB.

Towarzystwo nie nabyło żadnych obligacji ani udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego.

W roku 2018 nabyto:

- a) przyczepkę do przewozu ciągnika jednoosiowego z kosiarką bijakową,

W roku 2018 zakupiono, wybudowano środki trwałe:

- a) **hydrobudowle:** 1 zastawka piętrząca,
- b) **inne:** ogrodzenie drewniane na obrębie Gródek, 8 oczek wodnych, platformy pod gniazda bociana białego.

5.

W 2018 roku PTOB składało:

- deklaracje miesięczne VAT - 7, a na zakończenie roku PIT-4R, PIT-8AR, CIT-D, CIT-8 i CIT-8/0,

- deklaracje na podatek rolny, leśny i od nieruchomości,
- informacje o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat.

6.

W 2018 roku przeprowadzone zostały bieżące kontrole realizowanych projektów finansowanych z funduszu Life+, NFOŚiGW oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Innych kontroli nie prowadzono. Przeprowadzono badania bilansu za rok 2017.

Białystok 01.03.2019 r.

PREZES ZARZĄDU

Edyta Kapowicz

CZŁONEK ZARZĄDU

Andrzej Gabiński

WICEPREZES

Miszo Kocew

CZŁONEK ZARZĄDU

Adam Zbyryt

CZŁONEK ZARZĄDU

Jadwiga Falkowska

CZŁONEK ZARZĄDU

Dominik Krupiński

CZŁONEK ZARZĄDU

Sebastian Menderski